

MØTEINNKALLING

KOMMUNESTYRET

Møtested: Kommunestyresalen
Møtedato: 30.08.2016
Tid: Kl. 18.00
Informasjon om innkjøpsordningen v/Abakus

TILLEGGSSAKSLISTE

Saksnr.	Tittel
---------	--------

85/16	MANGFOLDSSKULPTURPROSJEKT
-------	---------------------------

TYNSET, den 23.08.2016

Merete Myhre Moen (s)
ordfører

Eventuelt forfall meldes snarest til Servicetorget, på tlf.62 48 50 00 eller
e-post: postmottak@tynset.kommune.no.
Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Møtet er åpent for publikum.
Dokumentene er lagt ut til gjennomsyn på Servicetorget og Tynset bibliotek.

Sak 85/16
MANGFOLDSSKULPTURPROSJEKT

Arkiv: C42

Arkivsaksnr.: 16/1496

Saksbehandler:

Beate Hjertager

Behandling av saken:

Saksnr.	Utvalg
53/16	Kommunestyret
85/16	Kommunestyret

Møtedato

24.05.2016

30.08.2016

Vedlegg

Tegninger til Mangfoldskulptur

Andre dokumenter i saken

Kommunestyresak 53/16, fra kommunestyremøte 24.05.16

Melding om vedtak sendes til

Kulturkontoret
Internasjonalt råd

Saksopplysninger

Saken var oppe i kommunestyret 24.05.16, saksnr 53/16, og ble da utsatt. Bakgrunn for utsettelsen var usikkerhet rundt hva som skjer med en ev. senking av fylkesveien for å få større høyde under jernbanebrua, og et ønske om å undersøke muligheten for en plassering i rundkjøring som bygges i Røroskrysset isteden. En vurdering av dette er tatt inn i saksvurderingen nedenfor.

Prosjekt Mangfoldskulptur har en lang historie. I forbindelse med planleggingen av 1000-års markeringen i år 2000 kom Mahdi Hassan med forslag om å realisere en skulptur som kunne symbolisere samholdet mellom folk av ulik etnisk opprinnelse. Det ble levert et utkast til en skulptur som var tenkt videre bearbeidet. I 2001 ble midler innsamlet på FN-dagen avsatt til skulptur. I 2003 gjorde formannskapet et vedtak om å opprette ei gruppe som skulle fremme forslag til bruk og plassering av utsmykningselementer i Tynset sentrum. Dette vedtaket kom i forbindelse med en søknad fra Mahdi Hassan om midler til prosjektet. Gruppen fikk ca. et halvt års frist med å fremme sin vurdering, hvor det også var forutsatt at en vurderte plassering av en forbrødringsskulptur. Samme år sendte også Mahdi Hassan søknad om midler til Hedmark fylkeskommune, men fikk avslag på denne søknaden.

På mange måter «forsvant» skulpturprosjektet da inn i de utredninger som ble gjort for sentrum og torgområdet i videre forstand. Men det ble blant annet fremmet søknad til kulturrådet om midler til utsmykning og til bruk av konsulenter for å gjøre en nærmere vurdering av utsmykning. Det ble av kulturrådet innvilget kr 90 000,- til bruk av konsulenter og kr 150 000,- som bidrag til kunstprosjekter. Det forelå en rapport fra konsulentene Marit Arnekleiv og Jannicke Lønne Christiansen om prinsipper og plan for kunstnerisk utsmykning på våren i 2005. Senere samme år utarbeidet Multiconsult AS etter oppdrag fra plangruppa for sentrum «Forprosjekt Tynset Torg. Prinsipper for plan, kunstnerisk utsmykning.» For øvrig hadde samme firma da laget «Estetisk veileder for Tynset sentrum». Senere har de som kjent

laget en mer detaljert plan for Tynset torg. Denne planen ligger til grunn for oppgraderingen som er gjort av «jernbaneparken»

I forprosjektnotatet «Prinsipper for plan, kunstnerisk utsmykning.» fremgår blant annet følgende:

«De ulike ferdselsårene fra omkringliggende landområdene inn til Tynset er med og danner en ytre struktur, som er vesentlig for møtepunkt Tynset torg. Brua er en viktig markør i denne strukturen, men for å skape visuelle signaler for de reisende til Tynset, er eksisterende og planlagte rundkjøringer i hovedferdselsårene også viktige markører»

Dette har vært et viktig premiss for det arbeid og de vurderinger som senere er gjort for å få realisert mangfoldskulpturen, og for plasseringen av den i en av Tynsets etter hvert tre rundkjøringer.

Etter dannelsen av internasjonalt råd i 2008 forsterket dette organet og dets leder aktiviteten for å få finansiert og gjennomført skulpturprosjektet.

Samlet var det fram til 2010 sikret en finansiering på kr 320 000,- I tillegg til de innsamlede midlene som allerede er nevnt på kr 15 000,-, foreligger det bidrag fra næringslivet på kr 50 000,-. Hedmark fylkeskommune har bevilget kr 50 000,-, og det er bevilget kr 205 000,- fra Tynset kommunes kulturfond.

Kunstnerisk konsulent fra KORO, Jannechen Lønne Christiansen, ble rådspurt i forhold til prosjektet, og hennes vurdering var at en måtte ha minst 500 000 kr til disposisjon for å kunne realisere et slikt utsmykningsprosjekt. På bakgrunn av dette ble det i 2010 lagt fram en kommunestyresak der daværende rådmann Jon Ola Kroken innstilte på at kommunestyret skulle bevilge 180 000,- kr til prosjektet, og at det videre arbeidet med skulpturen skulle organiseres av kommunen gjennom utsmykningskomiteen.

Kommunestyrevedtaket ble som følger:

Kommunestyret støtter ikke administrasjonens innstilling i sak 68/10 om å innvilge søknaden fra internasjonalt råd om kr 180 000,- til Mangfoldskulptur plassert i rundkjøringen ved Domus..

Kommunestyret viser til at det tidligere er bevilget kommunale midler til samme skulpturprosjekt lokalisert til rundkjøringen i Parkveien. Dette prosjektet bør videreføres med allerede disponible midler.

I dette vedtaket ligger det en forventning om at det jobbes videre med prosjektet, men at plasseringen av skulpturen bør være Parkveien.

Siden disponible midler i følge kunstnerisk konsulent fremdeles ikke var tilstrekkelig til å kunne invitere kunstnere inn i et slikt prosjekt, ble det i etterkant av vedtaket søkt KORO i to omganger om midler, både i 2010 og 2011, men med avslag begge ganger. Det finnes ikke mange tilskuddsordninger til utsmykning, bortsett fra KORO, og uansett tilskuddsordning, er en avhengig av en viss egenandel. Internasjonalt råd hadde tidligere sendt mange søknader til ulikt hold, og også hatt flere runder med søknader om sponsormidler. Tilsagnene som har

kommet, er hver for seg små beløp, og var samlet inn over flere år. Uten tilskuddet fra kommunens kulturfond, ville skulpturprosjektet ha vært langt fra en realisering. Det ville tatt lang tid og vært en krevende prosess å samle inn resterende finansiering gjennom fortsatt innsamling av små sponsorbeløp, og kanskje heller ikke realistisk, siden det allerede var gått flere runder i forhold til aktuelle tilskuddsordninger og sponsorer. På bakgrunn av manglende finansiering ble prosjektet lagt på is en periode.

Utsmykningskomitéen tok saken opp igjen i forbindelse med en helhetlig plan for utsmykning av alle Tynsets tre rundkjøringer. Sparebanken Hedmarks kunstfond annonserte i 2014 at de ville gi Tynset kommune en utsmykning i gave. Dette skulle være en utsmykning av rundkjøringen ved Domus. Det er Sparebanken Hedmarks kunstfond som kjører prosessen med valg av kunstnere og utsmykning. Denne utsmykningen vil stå klar høsten 2017, og gaven har en ramme på 1 million kroner. I 2014 fikk kommunen også en turbin i gave av NØK. Denne ble lakkert og plassert i rundkjøringa ved Nord-Østerdal vgs. Parallelt har utsmykningskomiteen jobbet for en realisering av en Mangfoldskulptur i rundkjøringa i Parkveien. Ved en realisering av en utsmykning der, vil alle Tynsets tre nåværende rundkjøringer ha en utsmykning.

Utsmykningskomitéens utgangspunkt var å søke å realisere en skulptur innenfor de innsamlede midlene. Det ble diskutert ulike innfallsvinkler for å få til dette. Det ble valgt en prosess som skulle involvere barn/unge for å få til en prosess der en både kunne jobbe med holdninger og samtidig få til en kreativ prosess på hva mangfold er i vid forstand. En prosess rundt holdninger til mangfold går på romslighet for å være forskjellig, ikke bare i forhold til nasjonal bakgrunn og kultur, men generelt i forhold til at vi alle er forskjellige og at det skal være rom for å være forskjellige. Særlig på ungdomstrinnet er det en aktuell problemstilling, etter som det er en alder da mange finner det vanskelig å skille seg ut, og en alder da det å finne sin egen identitet står i fokus.

Kulturskolelærer og billedkunstner Inger Helene Høyen Hodøl hadde tidligere ledet en lignende utsmykningsprosess ved Kvikne skole. Der lagde elevene idéskisser som fikk kunstnerisk utforming av Inger Helene Høyen Hodøl. Produksjon av utsmykningen ble utført av Norax. Dette var et svært vellykket prosjekt.

Kunstner og Tynset ungdomsskole ble forespurt og i utgangspunktet mente kunstner at det ville være mulig å gjennomføre prosjektet innenfor kostnadsrammen. Tynset ungdomsskole var interessert i å være med på prosjektet, og stilte med en valgfagklasse i design og redesign.

Tynset kommune hadde på dette tidspunktet vedtatt ny visjon: Tynset for alle. Inger Helene Høyen Hodøl fikk i oppdrag å jobbe med denne visjonen sammen med elevene, og med begrepet menneskelig mangfold i vid forstand. Skulpturen skal være et symbol på Tynset som et åpent og inkluderende samfunn med plass for alle. I tillegg til å jobbe med begrepet i egen valgfagklasse, gjorde elevene også en spørreundersøkelse blant andre elever og lærere ved ungdomsskolen i forhold til hva de tenkte rundt begrepene.

Elevene kom med nærmere 30 ulike idéer til hvordan begrepet kunne symboliseres gjennom en skulptur. Inger Helene la frem disse idéskissene for utsmykningskomiteen, som valgte ut noen hun ble bedt om å jobbe videre med. Det resulterte i 9 skisser. Skissene ble fremlagt elevene og internasjonalt råd før utsmykningskomiteen gjorde et valg. Norax kom med et foreløpig pristilbud ut fra den uferdige skissen. Dette pristilbudet inkluderte fundamentering,

og var innenfor rammen. Corten stål ble valgt som materiale for skulpturen. Dette er det samme materialet som rådhuset er kledd med.

Med bakgrunn i ferdige tegninger er pristilbudet på utsmykningen produsert i Corten kr 334 000,-

Prisen for selve produksjonen ligger altså nær opp til den disponible ramma, men da kommer fundamentering og grunnarbeid i tillegg.

Grunnarbeid og lyssetting av skulpturen er beregnet til ca. kr 170 000, fundamentering til 37 000,-. Det betyr at det fremdeles mangler oppunder kr 210 000,- for at skulpturen skal kunne realiseres.

Dette pristilbudet gjelder produksjon og oppsetting i Parkveien.

Kommunen har vært i kontakt med veivesenet, for å undersøke muligheten for en oppsetting i Røroskrysset. Dette er mulig, men rundkjøringen i Røroskrysset er vesentlig større en rundkjøringen i Parkveien. Det betyr at utsmykningen må gjøres større for å passe til dimensjonene på rundkjøringen i Røroskrysset. Dette vil bety økte utgifter, både til bearbeiding av tegningene og til selve produksjonen. Kommunen må uansett plassering ta utgiftene til fundamentering og lyssetting. Hvis man velger en plassering i rundkjøringen i Røroskrysset vil totalprisen på utsmykningen derfor øke.

Det er også sjekket hvilke eventuelle praktiske utfordringer det vil by på om utsmykningen plasseres i Parkveien og må flyttes midlertidig om det skulle komme en ombygging av veien og rundkjøringa. Norax sier at utsmykningen lett vil kunne heises vekk fra rundkjøringen om dette skulle bli aktuelt, og plasseres tilbake når ny rundkjøring er ferdig. Utsmykningen vil ikke ha feste i fundamentet, men stå «løst» på dette.

Saksvurdering

Utsmykningskomiteen og internasjonalt råd har vurdert saken på nytt på bakgrunn av innhentet informasjon om Røroskrysset, og konsekvensene av en ev. midlertidig flytting av utsmykningen fra Parkveien. Både utsmykningskomiteen og internasjonalt råd har konkludert med at utsmykningen bør plasseres i rundkjøringa i Parkveien, på bakgrunn av både økonomiske og estetiske vurderinger, inkludert hvordan utsmykningen vil fungere for betrakteren på de to ulike stedene.

Utsmykningen er spesialdesignet for å passe inn i rundkjøringen i Parkveien og omgivelsene denne ligger i. Utsmykningen har et høyt detaljnivå. Den vil fungere på én måte for bilister som passerer, på en annen måte for syklister og gående, som har et lavere tempo og mulighet til å betrakte utsmykningen på en annen måte, og kanskje få med seg detaljer som en bilist ikke får med seg. I krysset Parkveien/Fylkesveien, passerer bilister og gående/syklende til skoler, sykehus, butikker, kulturhus, og ikke minst mye trafikk mot Nytrømoen og idrettsanleggene der. Mye av trafikken er også barn og unge ti fots og på sykkel. Utsmykningen, dens utforming og innhold passer svært godt i denne settingen.

På grunn av dimensjoner på krysset, og flere gående/syklende i Parkveien enn i Røroskrysset, mener utsmykningskomiteen og internasjonalt råd at flere vil ha glede av en så vidt detaljrik utsmykning i Parkveien enn i Røroskrysset.

Siden en plassering i Røroskrysset krever bearbeiding av utsmykningen i forhold til størrelse, vil det påløpe utgifter både til omarbeiding av tegninger, økte utgifter til produksjon, kanskje også større utgifter til fundament på grunn av økt størrelse og vekt på utsmykningen.

Når det gjelder rundkjøringa i Parkveien, er det usikkert om det i det hele tatt finnes en løsning for tilstrekkelig senking av fylkesveien i forhold til påkrevd høyde under jernbanebrua. Dette er et prosjekt som verken har funnet en praktisk løsning eller en finansiering enda, og en eventuell realisering av prosjektet forventes å ta noen år. Siden det er enkelt å flytte utsmykningen midlertidig ved en eventuell ombygging av rundkjøringa, foreslås det at utsmykningsprosjektet fullføres nå så fort finansiering av fundament/grunnarbeid/lys og den praktisk tilrettelegginga er på plass. For å holde oss innenfor skisserte rammer, må produksjonen settes i gang inneværende år. Om det utsettes, må en påregne prisstigning.

Kommunen har egnet lagringsplass for skulpturen og vil ikke få ekstra kostnader til dette. Kostnader til fundamentering og lyssetting foreslås innarbeidet i neste års virksomhetsplan, og utsmykningen vil da kunne settes opp neste vår.

Det fremgår av saksopplysningene at det foreligger en betydelig innsats gjennom mange år for å få realisert skulpturprosjektet. Det foreligger nå tegninger til en skulptur som på en svært god måte representerer menneskelig mangfold i vid forstand, det være seg i forhold til alder, kjønn, etnisitet, funksjonsnivå og interesser. Skulpturen er godkjent av veivesenet. Den har forankring i en grundig prosess som involverer barn og unge, og vil være et synlig symbol for Tynset kommunes visjon «Tynset for alle».

Det er gjort vurderinger av dette utsmykningselementet inn i en helhetlig sammenheng i forhold til sentrum/torgområdet. Samlet må det sies å være etablert en politisk og faglig/administrativ forankring for realisering av prosjektet gjennom en årelang prosess. Selv om saken om finansiering i kommunestyresak i 2010 ble avslått, lå det likevel i vedtaket en forventning om at prosjektet skulle realiseres. Det er gått noen år siden kunstnerisk konsulent mente et slikt prosjekt ville koste minst 500 000,- Da holdt hun grunnarbeider utenom.

Sparebanken Hedmarks Kunstfond legger til sammenligning 1 million i potten når de gir Tynset kommune en utsmykning i gave i rundkjøringa ved Domus. Utsmykningen som nå kan realiseres i Parkveien gitt finansiering, holder høy kunstnerisk kvalitet, og vil være et flott symbol for Tynset som en åpen og inkluderende kommune – et «Tynset for alle». Her er et utsmykningsforslag med lokal forankring der ungdommer og lokal kunstner har vært involvert i en kreativ prosess, og der en lokal bedrift skal stå for produksjonen. For ungdommene vil dette være noe å være stolt av, noe å komme tilbake og vise fram, dette fikk vi lov til å være med på, slik fikk vi lov til å utfolde våre kreative evner i oppveksten på Tynset og slik er det rom for alle på Tynset til å utfolde seg på hver sine områder ut fra sine evner og interesser. Det er viktig i forhold til ungdommene som har vært involvert i prosjektet at prosjektet faktisk realiseres, og at progresjonen i prosjektet opprettholdes ved at produksjonen av selve skulpturen fullføres nå.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø.

Prosjektet har ingen vesentlige konsekvenser for klima og miljø

Råd og utvalg

Internasjonalt råd

Rådmannens innstilling:

1. Skulpturen produseres med eksisterende midler
2. Midler til fundamentering, grunnarbeid og lyssetting er anslått til kr 210 000. Dette beløpet må eventuelt innarbeides i neste års budsjett og virksomhetsplan.